

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 1.
(Bikó-bérház) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
valamint vasárnap (6 oldal) 300 F.

Az Egyesült Államok ellenzi a csehszlovákok magyarellenes eljárását

A newyorki rádió ismertette a kelet-európai népcserére vonatkozó külügyminisztériumi nyilatkozatot. Ennek utolsó szakasza kimondja, az Egyesült Államok álláspontja az, hogy azok a kérdések, amelyek egy ország lakosságának költözését illetik, nem oldhatók meg egyoldalú intézkedésekkel, hanem csakis nemzetközi egyezmények alapján. A „New York Times” a következőket írja: A nyilatkozatban az amerikai külügyminisztérium visszautasította Csehszlovákiának azt az egyoldalú lépését, hogy Dél-Szlovákia

magyar nemzetiségű lakosai közül egyeseket gyűjtőtáborba küldött, másokat pedig áttelepített a magyar határon, ami miatt a magyar kormány többször tiltakozott. A lépés szerint az amerikai külügyminisztérium ellenzét jelentette be az ilyen egyoldalú eljárással szemben. A londoni rádió jelentése szerint a prágai külügyminisztérium nyilvánosságra hozta azt az álláspontját, hogy „s ha nem egyeznek bele Magyarország javára szóló területi kifizetésbe, csupán a I. kösszűcsere lebonyolításához járul hozzá”.

A moszkvai találkozó

A „New York Times” vezetőhelyen foglalkozik a külügyminiszterek moszkvai találkozásával. A lap a találkozókat úgy tekinti, mint újabb igyekezetet a bécsi összekészült szöveg kibogozására. Itt az ideje — írja —, hogy kiscsúsztassuk a világot a fegyverszüneti egyezmény nyugvó ideiglenes állapotból. Az ilyen egyezmény alapján elő állomásokba külső segítség nem jut és aránytalanul nehéz, hogy önmagukon segítsenek. A h. bor-

okozta pusztításért a németek a felelősök és itt az ideje, hogy a szövetségesek erővel helyreállítsák az országot.

A moszkvai rádió jelenti, hogy az államvendéglátó házat, amelyben az angol és amerikai külügyminiszter lakik majd moszkvai tartózkodása alatt, előkészítették a tanácskozássra. A két külügyminiszternek közvetlen összeköttetést és rendkívüli táviróvonalat bocsátanak rendelkezésre.

Rendkívüli közellátási intézkedések

Dr. Barányi Károly közellátásiügyi miniszter, hogy az elfogyóban lévő gabonakészletek a főváros és az ipavidekek dolgozóinak ellátására minél tovább legyenek biztosítva, renkívüli intézkedéseket léptetett életbe. Kizárják a közellátásból a valutázókat, spekulánokat, feketézőket. Nem részesülnek hátsági ellátásban azok a háztartások, amelyek elegendő készlettel rendelkeznek szükséglet k. biztosításra. A miniszter a közellátási

hálózatba bevont új szervek működését külön figyelmet igényel és a költségek fedezésére csekély hozzájárulást vesz igénybe a gazdától. A gazdától k. holdanként 1 kg. gabonát, vagy ennek megfelelő mennyiségű más terményt köteles beszolgáltatni. Fontos intézkedése a miniszternek, hogy a termelési biztosok a beszállított terményeknek a szállításhoz igazított is vehetnek igénybe és karhatalmat is felhasználhatnak.

Nagyszabású valutarazzia, amelyen nyolc mázsa cukrot és egy láda aranyat foglaltak le

A debreceni gazdasági rendőrség tegnapi nagyszabású valutarazzia tartott a pénzintézeteknél abból a szempontból, hogy a páncélszekrényekben nem-e őriznek bejelentetlen valutákat és a valutát ajdonosok általában eleget tettek-e bejelentési kötelezettségüknek. A pénzintézeteknél általában rendben találják az ügyeket, azonban a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet Fiac utca 9. szám alatti helyiségében talált a rendőrség tíz láda cukrot mintegy 8 mázsányi súlyban, ami Lichtmann Ervin kereskedő tulajdonát képezi. A cukrot a Tiszántúli Kör-

zlati helyezettől el. A gazdasági rendőrség arra az álláspontra helyezkedett, hogy napainkban amikor tanasztikus hiány van cukorban, csecsezők, gyermekek, szoptató és várandós anyák nem tudnak hozni a nélkülözhetetlen cukormennyiséghez sem, jogilag megtagadhatatlan lenne is a nagymennyiségű cukornak a jogi eközése, nem szabad azt a közforgalomba elvinni. Ezért a cukrot lefoglalták és Lichtmann Ervin ellen fontos közszükségletű cikk elvonása miatt megindult az eljárás. Ugyancsak a Tiszántúli Kör-

zeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezeti a vizsgálata során egy ládát találtak, melyre Mikó G. bor bankigazgató kijegette, hogy az sajátja. A rendőrség a ládát felnyitatta, és abban óriási értékű ékszereket találtak. Mikó G. kijelentette, hogy azokat egy Löw nevű deportált birtokára megőrizésre azzal, hogy ha nem térne haza, akkor átmege az ő tulajdonába. Mivel az ékszerek az Elhagyott Javak Kommissziójának tulajdonában nincsenek bejelentve, a gazdasági rendőrség ezeket is lefoglalta és megindult az ügyben az eljárás.

Lengyel fasiszták felkelési kísérlete

Mikolajczyk lengyel miniszterelnök helyettes a lengyel parasztpárt értekezletén kijelentette, hogy külföldről irányított, bizonyos lengyelországi fasiszta szervezetek fegyvert fogtak a demokráta lengyelek ellen. Elítélem mindazokat, akik a külföldről terjesztett szövegű híreszteléseknek szövegadóva fegyvertartóknak, mondotta Mikolajczyk.

Negyven vagon szén utban Debrecenbe

Szabó Kálmán polgármester kedden értesítést kapott, hogy a bányából 40 vagon szén utban van Debrecen felé. Ötven vagon áll készen, de csak negyven vagon szénre történhet kiutalás. A szén szállítvány megérkezését csütörtökre, esetleg péntekre várják. Ez rövid időre biztosítja Debrecen világlátását.

A Debreceni Vásár ruhabemutatója

A Debreceni Vásár nagy érdeklődéssel várt divatbemutatóját szombaton és vasárnap tartják meg az Arany Bikában. A divatbemutatót ifj. Lendvai Ferenc, a Csokonai színház utáni rendezője készíti elő és rendezi meg és azon Debrecen legismertebb ruhakészítő iparosai vesznek részt. Szabók, szűcsmesterek, női alkalp-készítők, díszműtárukat tervezők, női fodrászok és a rendezőségnek sikerült a bemutatás céljaira még zenekari egyes testalkatú csinos debreceni lányokat szerződni. A ruhabemutató keretében művészeti hangverseny is lesz.

A Vásár pénztára csütörtöktől kezdve elővetelben állítja a belépőjegyeket és ajánlatos ezeket annál is inkább előre megvenni, mert szombatra és vasárnapra nagyobb számú vendégre vár a Vásár Erdélyből és ezek számára a helyek telét rezerválni kell.

Hitlerék jóelőre készültek a Szovjet-Unió megtámadására

A müncheni per hétfői tárgyalásán az amerikai vádló az okmányok egész sorával bizonyította, miként készültek a német jóelőre a Szovjetunió megtámadására. Kiderült, hogy a Szovjetunió egészen a német támadás pillanatáig sem miféle támadó szándékot nem táplált és az utolsó pillanatig eleget tett a németek irányában vállalt gazdasági kötelezettségeinek. Mindez a német

diplomáciai és táborokból származó jelentéseiben van. Hitler már 1940-ben kidolgozta a Szovjetunió megtámadásának tervét. Rosenberg két és fél hónappal a támadás előtt pontos tervet dolgozott ki a szovjet területek felosztására. A legfontosabb okmány egyike arról tanuskodik, hogy a németek céltudatosan éhhalálra akarták kényszeríteni a Szovjetunió sokmillió lakosságát.

Nincs kenyér

A kenyérfronton kedden sem történt döntés. Egyelőre liszthiány miatt nem süthetnek a pékek, még ha fel is emelnék a kenyér árát. A pékek rászokodnak a 800 pengő körüli árhoz. A szak-szervezetek részéről Selyem Gábor és Friedmann József megjelentek a közellátási ügyosztály vezetőjénél és ajánlatot tettek, hogy a Mester-utcai, munkaszövetkezet (volt Fekete szőlő) hajlandó Debrecen minden dolgozó lakójának kenyér szükségletét elkészíteni. Felmerült azonban az ellenvetés, hogy el tudja-e látni százezer ember szükségletét és van-e megfelelő biztosíték a megfelelő működésére.

A mai nap kenyér nincs. Szerdára várnak nagyobb lisztmennyiséget, amit kiosztásának a közönség között, hogy legalább lisztet kapjon ha már kenyér nincs.

Végh József volt alispán nyugdíjazásának ügye a kisgyűlés előtt

Hajdú vármegye törvényhatósága kedden delelőt tartotta kisgyűlést, melyen többek között dr. Végh József volt alispánok a vármegyével szemben fennálló elszámolási ügye és nyugdíjügyében a helyezése is szerepelt.

Gyenge Károly, felszólalásában hangoztatta, hogy elismerik Végh József nyugdíj jogosultságát, de mivel a Sztójay kormány nevezte ki alispánná, Hajdú vármegye ne viselje a nyugdíj terheit, hanem nyugdíjazza annak a törvényhatóságnak terhére ahol előzőleg szolgálatot teljesített. Dr. Juhász Nagy Sándor felszólalása után a kisgyűlés úgy határozott, hogy az ügyet ebben a formában terjesztik a mai közgyűlés elé.

Foglalkozott a kisgyűlés dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző visszahelyezési kérelmével is. Gyenge Károly (Kommunista párt) ellenindítványt

tett, ezt azonban a kisgyűlés leszavazta és Uzonyi Barna visszahelyezését javasolja a közgyűlésnek. Hasonlóan döntött az ötéti bizottság is.

Holnap ítélet a Budinszky-perben

Budinszky László nyilas igazságügyminiszter bírák előtt tegnap hangzottak el a vád- és védbeszédek. Az ítéletet ma hirdetik ki.

Ifj. Varjassy Imrét internálták

A debreceni rendőrség politikai osztálya befejezte a vizsgálatot ifj. Varjassy Imre ügyében, akit mint jobboldali beállítottságú egyént vett őrizetbe Németországból való hazatérése után a rendőrség. A nyomozás megállapította, hogy ifj. Varjassy a németek bevonulása után baloldali elemek ellen megindított eljárások irányítására vállalkozott és gyanúsítható azzal, hogy Bende Pál pékmezőrel együtt részt vett a debreceni iparosság egyes baloldali érzelmi tagjainak, többek között Galamb Ferenc ipartestületi elnök és Vági Istvánnal elhurcoltatásában. Ifj. Varjassy Imrét ügyének kivizsgálása után internálta a rendőrség.

A Magyarok Világszövetsége

révén rövid időn belül lehetőséggé válik, hogy az Amerikai Egyesült Államokban élő magyarokhoz itteni rokonaik és ismerőseik üzeneteket juttassanak el. Az érdekeltek röviden megfogalmazott üzeneteiket dec. 10-ig juttassák el a szövetség központjába, V. Kálmán u. 9. I. em. Az üzenetnek tartalmaznia kell a küldő és címzett pontos címét.

Fotó Horváth
Simonffy-u. 1/b.

FIGYELEM!
Varrógép, kerékpár, rádió, gramofon javítás.
Autógén hegesztés!
Horváth Tihomér műszerész mester.
Deák Ferenc-u. 9.

A Debreceni Vásár nyitva 9 órától délután 5-ig. Minden belépőjegyre tíz darab cigarettát szolgálat ki a Dohányjövődék ezer pengőért.

H I R E K

Lapunk mai száma a gőszolgáltatás zavarái miatt csak két oldalon jelenhetett meg.

Szabó Kálmán polgármester szerdán több napra Budapestre utazik. A város gazdasági, közellátási ügyeiben és a várost érintő miniszteriumi ügyekben jár el.

A Nemzeti Bizottság csütörtökön délelőtt 11 órakor ülést tart dr. Juhász Nagy Sándor elnöke alatt. Az ülést dr. Kondor Imre nemzetgyűlési képviselő hívatta össze az igazolások ügyében.

A Csokonai Színház színet kért a várostól, mivel a jelenlegi szénkészlet csak napokra elegendő. A polgármester egy vagon szén engedélyezett.

A Debrecen város nyugdíjasai rendkívüli segélye december hó 12, 13, 14, 15-én kerül kifizetésre a házipénztárnál naponként 8-10 óra között. A-J kezdőbetűsök részére 12-én, szerdán, K-R részére 13-án, csütörtökön, S-Z kezdőbetűsök részére 14-én, pénteken. Az elmaradtak részére 15-én, szombaton. Városi Számvevőség.

A sinek közé ruhántrajcsok József 28 éves lakossegéd, rákoscsabai lakos Macs-Debrecen között. Már csak holtan találtak rá Kiderült, hogy le akart ugrani a vonatról, de a sinek közé esett és a vonat kerekei halálra roncsolták.

Gyógyíthatatlan betegség miatt az ojtókilincse okozta felmagát Juhos Róbertné Csapó ucai lakos. Tetét idejében észrevették és sikerült megmenteni.

Vasúti tolvajok ellopták 30 millió értékben bőröndjeit ruhaneművel Papp Biliné nyíregyházi lakosnak Nyi egyháza és Debrecen között. A rendőrség nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Kerékpáros rablók garázdálkodnak a külsőségeken. Az esti órákban hazafelé tartó dolgozókat megtámadják, kirabolják és aztán kerékpárjukon pillanatok alatt eltűnnek. A rendőrség nyomában van a gépesített rablók.

Három rablóátadó ejtette a levégtér serést. Baga Károly gazdálkodó bellegelői tanyáján serést vágott. Alig fejezték be a perzelést, megjelent a helyszínen három egyén, Blagát és fiát összeverték a serést a tanyában nyában található talicsára felrakták és elvitték. A tanyai rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Férfi és női szövetek, bélések nagy választékban vásárolhatók Tiszántúli Textilházban Piac-u. 22. (Első Takarékpénztár)

Mindent 1 helyen Férfiknek Hölgyeknek Kálap Nyakendő Fehérmű Puhóvar dívat puhovert edl fehérmű harisnya BLEICH BÉLA-tól Piac-utca 49.

A FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRT HIREI

A női tagozat szomban délután a partiszervezet nagyertermében a szegény gyerekek felruházására inouit akció keretében műsoros délután rendez. A vendégeket büfével és keves karácsonyi ajándékok ki orsolásával egybe kötött bombajátékkal fogják megenni. A műsor után záróráig tart.

A női tagozat a hadifoglyok nevében ezután mond köszönet V. Nagy Pálnak és családjának, aki Horváth Marika elhunyt a kórházból a gyászó család iránt érzett mély részvét kifejezése épp a koszorúmegváltás címén a női tagozat gyűlési akcióján kerésszól 100.000 pengő adományozott a hadifoglyok számára.

A női tagozat csütörtökön délután 3 órai kezdettel a karácsonyi akcióval kapcsolatos folyó ügyek megbeszélése céljából tagértekezletet tart.

A pártvezetőség felhívja azokat a tagokat, akik tagkönyveiket még nem váltották ki, hogy könyvükért jelentkezzenek a pártirodába. A pártirodában rendezzék a tagok dece mberi vagy esetleg emaradi tagdíjait is.

Azok a körzetvezetők, akik rádiót kaptak, az engedélyre kérték jelent ezzenek a pártirodában. Ugyancsak jelentkezzenek azok a körzetvezetők, akik birtokában választási jegyzőkönyvek vannak.

Akik tagsági könyveiket még nem muatták be, jelentkezzenek az ifjúsági irodában. Akik tagdíjhátralékban vannak, fizetési kötelezettségeiket ugyancsak az ifjúsági irodában rendezzék.

A Független Ifjúság ma, szerdán délután 3 órakor tartja szentes heti pártdeputátóját.

A Csokonai Színházban színekertő előadások: „Bűn és bűnhődés” előadására a Független Ifjúság taja számára kedvezményes jegyek kaphatók az ifjúsági irodában.

A vezetőség ma, szerdán délután fél 5 órakor ülést tart. Minden vezetőségi tag köte megjelenni.

Simal gyorstrókolában beavatkozás megkezdődött a gyorstró, gépirás és kereskedelmi alapismeretek tanfolyamára. Alapvizsga. Piac u. 78. Vasútkedvezmény.

Betörők kifosztották Pécsi István Homok ucai lakását, ahonnan 130 millió értékű ruhaneműt, élelmiszert, felh neműt loptak.

Iklódy és Dancsy festőművészek képkárlitása nagy sikernek örvend. Iklódy művész festménye vitte el a palotát a debreceni ősz vásáron, míg Dancsy művész 8 ziny nagy erdejével ült ki. Megrendeléseket Timar u. 25. és Szepesség u. 51. sz. alatt műterem vesz fel.

MA CSOKONAI színház Bűn és bűnhődés MA KAMARA színház Szünet.

Színház - Mozi

A Csokonai Színház előadásait mártól délután 5 órakor kezdődnek, vasárnap pedig délután 2 és este 6 órakor.

MŰSOR Szerdán d. u. 6. Hón és bűnhődés. PETŐFI MOZGÓ: Magyar film: Magdolna. Új híradó. Előadások: d. e. 11, d. u. 1/2, 1/2 és 6 órakor. Vasárnap is.

APOLLÓ MOZI: H jnahi órákat. — Előadások kezdete: köznapokon d. u. fél 4 és fél 6, vasárnap és ünnepn p. d. e. 11, d. u. fél 3, negyed 5 és 6 órakor.

Ipartestületi közlemények Borszentök szak szervezete ma szerdán d. u. 12 óra fontos gyűlést tart, pontos megjelérést kér az Elnökség.

A lakatos szakosztály f. hó 12-én, szerdán d. u. 2 órakor ülést tart.

A lakatos szakosztály Piroos Béla halála alkalmából koszorú megváltás címén 80 ezer P-t adományozott a hadifoglyok utján.

A vízvezeték-szerelő szakosztály f. hó 14-én, pénteken d. u. 2 órakor tartja tisztújító közgyűlést.

SPORT

A DVSC vezetősége új játékost szerzett Steiner színelvényben, ak a katvédposzton szerepel.

Budapestre utazik pénteken a DVSC, hogy ott vasárnap az ErSo MaDIS-szal lejátsza a edékes ba noki mérkőzését. A vasárnap szep győzelmet kiharcolt egyú es fog pályára lépni Budapest en az ErSo ellen. Tartalék Oszt' veczky lesz.

A nagymultú DTE rövidesen újabb megkzdi működését. — Elsősorban a tornaszakosztálya fog meg lakolni.

A DVSC csapata a nyolcadik helyet foglalja el a bajnoki táblán.

Nagy II. — aki januártól lesz igazolható — Debrecenben van és a DVSC-hez szerződik Nagy II-vel a DVSC csapatát nagy nye eség eri.

Ifj. Tolnai Sándor máv. géplakatos temelése Jolyó hó 12-én d. u. 3 órakor lesz a Közfürdő 2. A. ravatalozó termébl. Lakás: János-u. 8.

CIPÓT nálam VEGYEN PIRI cipőüzlet Szent Anna-u. 5. sz.

Fotóclikk, játékaru, ajándéktárgyak BERZÉKI Piac-u. 38.

Szerkesztési feladók: PALFY JÓZSEF Kisdáni feladók: SZIOETHY ÖVÜLA Gyvezető igazgató: Kisdja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ RT. Magyarországi vezető: SZIOETHY KÁROLY

Karácsonyra gyermekeknek, felnőtteknek legolcsóbb, legszobbb, legártékosabb ajándékot vásároljon SZIKSZAY-nál Piac-utca 2.

Fém hulladékok mindenféle vasanyagot, legmagasabb árakért LANGER és KATZ Hatvan u. 68. Telefon: 4-12. Csaka és új vasanyag.

Kétekedik? Győződjön meg róla, hogy ARANYÉRT, EZÜSTÉRT, BRILLIÁNSÉRT a legtöbbet fizeti KATONA LÁSZLÓ érmester, Piac utca 6. szám. Kereskedelmi iskola alatt. Örajánlatok szaksterden.

Üzlethelyiséget keresek, ajánlatát jutalomban részesítem. Egy jékarban levő sparhelti vezek. Friedman, Csokonai-u. 3.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek SAS-UTCA 2.

VÁGÓ-CIPŐ Piac és Széchenyi utca sarok.

Aranyért, ezüstért, brilliánsért magas árat ér el STASSIK LAJOS ékszerésznel Piac-u. 56.

A legszebb fehérneműk hozott anyagból is KELLER EDÉNÉ szalonjában készülnek. Batthyány-u. 9.

Iparművész és kisipari játékarukat vásárol BERZÉKI Piac-UTCA 38.

Szemüveget KLEIN LÁSZLÓ látszerész mestertől Piac-UTCA 27. Simonffy-utca sarok.

Alomvilág tárul szemé elé a DEBRECENI VASÁRON a KASZANYITZKY cég vitrinjébl, ahol szebbnél szebb herendi porcellánok vannak kiállítva.

HÓRA ENDRE óra- és ékszerüzlete és méhelye még ma is KOSSUTH-U. 2. szám alatt van. Új üzlet: Piac-u. 20. Városház épület. Arany beváltás.

ARANYÉRT, EZÜSTÉRT, BRILLIÁNSÉRT legmagasabb árat fizet a most megnyitott BARTA és PAJOR szénüzlet. Javítások szakszerűen készítenek. Miklós-u. 2. ALTMANN utcaközletem.

Divatcsalát, kesztyűt, selyem barisnyát, női divatárakat KARÁCSONYI AJÁNDÉKUL TÓTHFALUSSY TÓL vegyen Piac-UTCA 40. Hangya bérház.

AMERIKÁNER eladó. Megtekinthető: Sas-utca 2 „Otthon Söröző” csaposnál.

Erdélyben lévő KITERMELT TŰZIFA készletéből 181 Armetert termécsatbenekért elcsereletem, vagy pénzürt le fellyé naplárban eladnám. Bóth-ten utca 68. Nyakos.

Karácsonyra DAUERT elegáns kártyát KIBALY FODRÁSZNAL Bemérvél szarban. Piac-utca sarok.

Napraforgót háteknag besomaglatatásként továbbra is átvesszünk az István malom telepen. Előzetes jeleseneg P 28.000 és későbbi készpénben 2 liter olaj mázánként. — A fizetetlen tételek elszámolása végett ügyfeleink agonnal jelentkezenek.

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNY ÉS ÁRUFOGALMI SZÖVETKEZET DEBRECEN, Futura Főhalmányos, ALFÖLDI palota, Forras János át 18. szám.

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST MAGAS ÁRON VESZ KOLLÁR óras KOSSUTH-UTCA 4.

Ha jó női száras és fél CIPŐT akar nézze meg PÁSTINÁL RÓZSA-UTCA 2.